

Araştırma Verisi Yönetimi, Açık Veri ve Avrupa Birliği Bilimsel Veri Altyapısı: OpenAIRE2020

Gültekin GÜRDAL

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
gultekingurdal@iyte.edu.tr

Elsa BİTRİ

Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
ebitri@kastamonu.edu.tr

İçerik

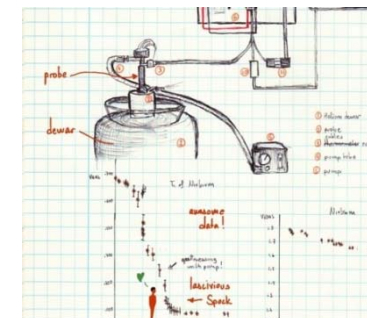
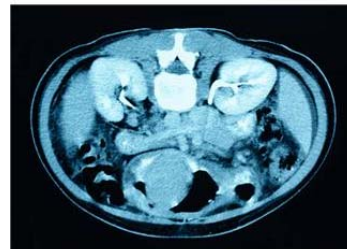
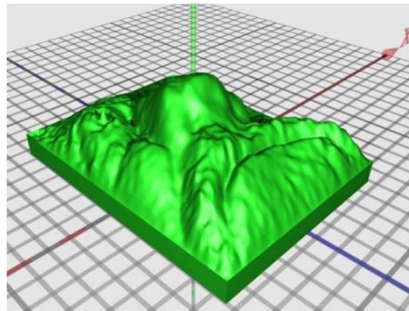
- Araştırma verisi tanımı ve türleri
- Araştırma verisi yönetimi tanımı, işlevi, kapsamı ve yararları
- DCC, araç ve uygulamaları, destek ve rehberliği
- (Araştırma) veri yönetimi (planı) örnekleri
- Açık veri ve Avrupa Birliği bilimsel veri altyapısı
- OpenAIRE2020 ve Türkiye

Araştırma Verisi - Tanım

- ✓ Guidelines on Open Access to Scientific Publications and Research Data in Horizon 2020: «irdelenmek üzere toplanan ve düşünme, tartışma ya da hesaplamanın temeli olan enformasyon, özellikle olgular ya da sayılar» (2013, s.3)
- ✓ Edinburgh Üniversitesi : «özgün araştırma sonuçları üretmek için analiz edilmek üzere dijital ortamda toplanan, gözlenen ve/veya oluşturulan veri».
- ✓ Bath Üniversitesi: “araştırma nesnesini tanımlayan veri veya nesnenin kendisi”
- ✓ Engineering and Physical Sciences Research Council (EPSRC): “bilimsel topluluklarda araştırma bulguları doğrulamak için kabul edilen kayıtlı olgusal materyal” (Burnham, 2012, ss.1-2)
- ✓ OECD: Bilimsel araştırmalarda temel kaynak olarak kullanılan ve araştırma bulgularını geçerlemek için gereken maddi kayıtlar (sayısal ve metin türü veriler, görüntü ve ses kayıtları, vd.) (2007, s. 13).

Araştırma Verisi Çeşitleri

10/29/04	124.761606	129.27356	122.260995	209.662
11/1/04	119.977679	129.534731	124.739135	176.316
11/2/04	130.46875	135.839924	130.84732	168.289
11/3/04	135.895502	149.510531	140.795689	120.686
11/4/04	134.127052	140.495868	132.823819	206.138
11/5/04	129.851598	137.880438	124.888856	189.675
11/8/04	123.797241	131.84633	126.146789	202.496
11/9/04	118.435374	130.691651	112.877008	140.366
11/10/04	112.401212	121.561443	114.237637	125.298
11/11/04	112.388488	128.496503	113.302591	192.223
11/12/04	129.011813	138.880759	128.517198	108.701
11/15/04	127.077465	139.289941	129.528986	127.406
11/16/04	124.9785	135.363241	127.454638	129.669
11/17/04	124.294035	133.242253	124.704841	244.567
11/18/04	125.663717	135.159011	125.476984	169.271
11/19/04	123.704853	127.612613	124.25382	170.401
11/22/04	118.926697	122.818967	115.379664	134.970

Araştırma Verisi Çeşitleri

- ✓ Belgeler (metin, Word), çizelgeler,
- ✓ Lab notları, günlükler,
- ✓ Anketler, transkriptler, kod kitapları,
- ✓ Ses bandı, video kasetler,
- ✓ Resimler, filmler
- ✓ Test yanıtları
- ✓ Sunum, el yapımı objeler, numune, örnekler,
- ✓ Araştırma süreci sırasında oluşturulan dijital nesnelere koleksiyonu,
- ✓ Veri dosyaları,
- ✓ Veritabanı içerikleri (video, metin, görüntü, ses kaydı)
- ✓ Modeller, algoritmalar, kodlar,
- ✓ Bir uygulamanın içeriği (girdiler, çıktıları, analiz yazılımı günlükleri, şemalar, simülasyon yazılımları)
- ✓ Yöntemler ve iş akışları,
- ✓ Standart işleme süreçleri ve protokolleri
- ✓ Yazışmalar (elektronik veya basılı posta),
- ✓ Proje dosyaları,
- ✓ ödenek başvuruları,
- ✓ etik uygulamaları,
- ✓ teknik raporlar,
- ✓ araştırma raporları, ana listeler, imzalı izin belgeleri

Fakat OECD (2013, s.14; Tonta, 2013)

- ✓lab notları,
 - ✓ilk analizler,
 - ✓makale taslakları, araştırma planları,
 - ✓hakem değerlendirmeleri,
 - ✓kişisel yazışmalar fiziksel nesnelere (örn, lab numuneleri, test hayvanları)
- gibi kaynak ve verileri bu tanımın dışında tutmaktadır.

(University of Edinburgh, <http://www.ed.ac.uk/schools-departments/information-services/services/research-support/data-library/research-data-mgmt/data-mgmt/research-data-definition> akt. Burnham, 2012, s.2).

Araştırma Verilerinin Ömrü

Araştırma verilerinin ömrü
projeden daha uzun

Araştırma Verisi Neden Önemsemeli?

- Yeni petrol! -Veri pahalıdır
- Tekrar kullanım:
 - Daha çok araştırma
 - Öğretim & Öğrenme
 - Planlama
- Etki
- Hesap verebilirlik
- Yasal gereklilikler

Araştırma Verisi Yönetimi - Tanım

- «Araştırma bulgularını geçerleme ve var olan bilgi üzerine yeni ve yenilikçi araştırmaların gerçekleşmesini sağlamayı amaçlayan araştırma verisi yönetimi, verinin araştırma sürecine dahil edilmesinden sonuçlarının yayınlanması ve arşivlenmesine kadarki süreçteki verilerin düzenlenmesidir» (Whyte ve Tedds, 2011).
- “dijital araştırma verisinin yaşam döngüsü süresince korunması, erişimi kolaylaştırılması, derlenmesi ve değerlendirilmesi” (Davidson, Jones ve Miller, 2013)
- “verilerin yaşam döngüsü süresince verilerin etkin yönetimi ve değerlendirilmesi” (DCC)
 - **Tekrar kullanımı için araştırma yaşam döngüsünde verilerin etkin yönetimi**

(Araştırma) Veri(si) Yönetimi Kapsamı

- Veri yönetimi planlaması
- Veri yaratma/tanımlama
- Veri belgeleme (veri toplama ve yönetim için standartlar ve yöntemler)
- Veriye erişim, kullanım ve paylaşımı
- Etik ve entelektüel mülkiyet
- Depolama ve yedekleme
- Uzun dönemli veri koruma stratejisi (DCC; Tonta, 2013)

Niçin Araştırma Verisi Yönetimi?

- ✓ Bilimsel iletişim /veriye erişim
- ✓ Verinin tekrar tasarlanması ve kullanımı
- ✓ Yeni ağlar / işbirliği & yeni araştırmalar
- ✓ Araştırma sonuçlarının doğrulanması, geçerlemesi / araştırma bütünlüğü
- ✓ Görünürlüğün artması / atıf
- ✓ Fon sağlayıcıların politikaları- yeni ve sürekli ödenekler
- ✓ Bilimsel gelişimi hızlandırma
- ✓ Araştırma tekrarını önleme
- ✓ Araştırma riski yönetimi (veri kaybı, yozlaşma, gizlilik ya da telif hakkı ihlali, araştırma sonuçlarının kötüye kullanılması)
- ✓ Büyük veri - tekrar kullanım
- ✓ İyi uygulama– paylaşım, atıf, tekrar kullanım

Araştırma Verisi Yönetimi Paydaşları ve Tartışma Konuları

Paydaşlar

- ✓ Üniversiteler
- ✓ Araştırma birimleri
- ✓ Bilgi teknolojileri bölümleri
- ✓ Araştırmacılar
- ✓ Akademik birimler
- ✓ Kütüphaneler

Tartışma konuları:

- ✓ Verilerin sahibi kim?
- ✓ Verilere başkalarının empoze edilmiş gereklilikler var mı?
- ✓ Hangi veriler tutulacak?
- ✓ Veriler ne kadar süreyle yaşatılacak?
- ✓ Dijital veriler nasıl korunacak?
- ✓ Etik sorunlar var mı?
- ✓ Verilere nasıl erişilecek?
- ✓ Veriler ne kadar açık olacak?
- ✓ Giderleri kim karşılayacak?
- ✓ Yerel veri yönetimine başka seçenekler var mı?

(Erway, 2013)

Araştırma Verisi Yönetimi Örnek Araştırmaları

Haziran 2014'te *Scholarly Communication and Research Infrastructures Steering Committee* Araştırma Verisi Yönetimi ile ilgili 11 örnek olay araştırması yayınlamıştır:

- 1.[DataCite NL](#) (Hollanda, TU Delft)
- 2.[Digital.CSIC](#) (İspanya, Spanish National Research Council)
- 3.[Essentials 4 Data Support](#) (Hollanda, Eindhoven University of Technology, Delft University of Technology, University of Twente)
- 4.[Humboldt-Universität zu Berlin \(HU\)](#) (Almanya)
- 5.[MIDAS](#) (Litvanya, Lithuanian National Open Access Research Data Archive)
- 6.[Radboud University](#) (Hollanda)
- 7.[University of Goettingen](#) (Almanya)
- 8.[University of Helsinki](#) (Helsinki)
- 9.[University College London](#) (İngiltere)
- 10.[University of Oxford](#) (İngiltere)
- 11.[University of Vienna](#) (Avusturya)

Veri Yönetimi Plan(lamas)ı

Veri yönetimi planı, araştırma verilerinin araştırma sırasında ve sonrasında nasıl yönetileceğini ana hatlarıyla belirten bir belgedir.

Araştırma projesinin başında hazırlanan bu belge;

- Ne tür verin nasıl toplanacağı veya oluşturulacağı?
- Verilerin nasıl tanımlanacağı ve belgeleneceği
- Etik ve telif hakkı sorunlarının nasıl yönetileceği,
- Verilerin nerde nasıl depolanacağı, yedekleneceği, erişim ve güvenliğinin nasıl sağlanacağı?
- Hangi verilerin tutulacağı, korunacağı ve/veya saklanacağı? Veriler için uzun dönemli koruma planının ne olacağı?
- Verilerin kimlerle nasıl ve ne kadar uzun süreyle paylaşılacağı?
- Veri yönetimi sorumlğunun kime düşeceği ile planın gerçekleşmesi için hangi kaynaklara gereksinim duyulacağı? gibi temel soruları ve yanıtlarını kapsar.

Neden Veri Yönetimi Planı Hazırlamalı?

- Fon sağlayıcılarının gerektirmesi,
- Araştırmacılar ve veri sahibi kurumları sahip oldukları verinin bilincine varması,
- Gerekli etik veya yasal gerekliliklerin giderilmesi,
- Verilerin paylaşımı ve sürdürülebilirliğinin sağlanması, etkisini artırılması,
- Bilgili ve bilinçli karar verilmesi,
- Olası sorunların önlenmesi,
- Veri kaybı gibi riskinin en aza indirgenmesi.

(Araştırma) Veri Yönetimi Planlaması - DCC Kontrol Listesi

<h2>6 Deposit and Long-Term Preservation</h2> <ul style="list-style-type: none"> What is the long-term strategy for maintaining, curating and archiving the data? Specifics How will data be selected for preservation? How long should data be kept? Which archive/repository/central database/data centre have you identified as a place to deposit data? Appraisal and retention timeframes What transformations will be necessary to prepare data for preservation/data sharing? What related (representation) information will be deposited? Metadata and documentation What metadata/documentation will be created and by whom? What procedures does your intended long-term data storage facility have in place for preservation and backup? 	<h2>7 Resourcing</h2> <ul style="list-style-type: none"> Staff/organisational roles and responsibilities for implementing this plan Financial issues How much will data management cost? Is there scope for licensing data out as an income source? 	<h2>8 Adherence and Review</h2> <ul style="list-style-type: none"> Adherence How will adherence to the plan be checked? Whose responsibility will this be? How and when will this data management plan be reviewed? Longer-term responsibility including deposit into a data centre. 	<h2>About the DCC</h2> <p>The Digital Curation Centre is the UK's leading centre of expertise in digital data curation.</p> <p>Digital curation involves maintaining, preserving and adding value to digital research data throughout its lifecycle. The active management of research data reduces threats to its long-term research value and mitigates the risk of digital obsolescence.</p> <p>By putting effective data management into place throughout the information lifecycle, you will ensure that your data will continue to work for you as productively as the research that produced it.</p> <p>Weblinks Digital Curation Centre homepage • http://www.dcc.ac.uk/ DCC Data Management Plans page • http://www.dcc.ac.uk/resources/data-management-plans</p> <p>Contacts Martin Donnelly, DCC, University of Edinburgh (martin.donnelly@ed.ac.uk) Sarah Jones, DCC, University of Glasgow (s.jones@hcl.ac.uk)</p>	<h2>DCC Checklist for a Data Management Plan</h2> <p>v3.0</p>	
<h2>1 Introduction and Context</h2> <ul style="list-style-type: none"> Basic project information Name of project, funder(s), budget, duration, partner organisations. What is the aim and purpose of the research? Related policies Funding body requirements, institutional or research group guidelines. Basic Data Management Plan information Date of creation, aims and purpose, target audience for plan. Glossary of terms 	<h2>2 Data Types, Formats, Standards and Capture Methods</h2> <ul style="list-style-type: none"> What does the term 'data' comprise for the research? What data types will you be creating or capturing? Existing and new data How will you capture or create the data? Which file formats will you use, and why? How will metadata be created and managed? Why have you chosen particular standards and approaches for metadata and contextual documentation? 	<h2>3 Ethics and Intellectual Property</h2> <ul style="list-style-type: none"> Ethical and privacy issues Are there any issues and how will they be resolved? Obligations under the Data Protection Act 1998. Intellectual property rights Is the dataset covered by copyright or Database Right? Are there licensing issues? 	<h2>4 Access, Data Sharing and Re-use</h2> <ul style="list-style-type: none"> Data sharing and re-use Who would be interested in the data? Any reasons not to share? Future use? Access Obligations to make data available? How, when, cost and possible restrictions? Timing Embargo periods, right-of-first-use for data collector, creator, principal investigator. 	<h2>5 Short-Term Storage and Data Management</h2> <ul style="list-style-type: none"> Anticipated data volumes. Ballpark figures, orders of magnitude. Storage Where and on what media? Whose responsibility? Back-up How to do it, how regularly and whose responsibility? Security 	<h2>About this Work</h2> <p>Funding bodies increasingly require their grant-holders to produce data management plans. The DCC Checklist for a Data Management Plan has been produced to help research teams respond to a recommendation that funded research projects should submit a structured Data Management Plan for peer-review as an integral part of the application for funding.</p> <p>The checklist uses the DCC Curation Lifecycle Model as an additional framework to bolster its comprehensiveness; this model will be helpful to researchers in defining roles and responsibilities pertaining to their data, identifying risks which arise at points of transition, and ensuring an appropriate and safe chain of custody for digital data.</p> <p>Also available... DMP Online: the DCC's Web-Based Data Management Planning Tool.</p> <p>www.dcc.ac.uk/resources/data-management-plans</p>

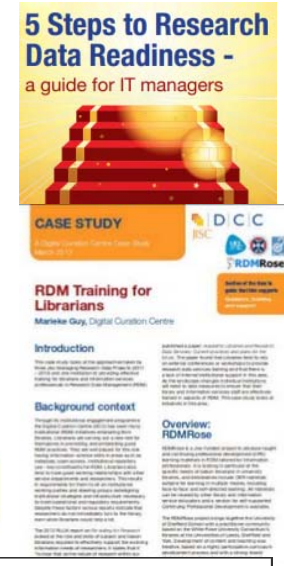
Digital Curation Center – DCC- Dijital Derleme (Küratorlüğü) Merkezi

- 5 Kasım 2004, Edinburgh
- Amaç: veri derleme(küratorlüğü) ve dijital koruma aktiviteleri kalitesini geliştirmek ve sürdürülebilir kılmak
- Fon ve hibe:
 - Joint Information Systems Committee (JISC)
 - UK e-Science Core Programme (Engineering and Physical Sciences Research Council)
- Misyon: Birleşik Krallık yükseköğretim araştırma topluluğunda veri yönetimi ve küratorlüğü için kapasite, yeterlilik ve beceriler geliştirmek (capacity, capability and skills)
- Vizyon:
 - BK'da dijital derleme ve koruma mükemmellik merkezi
 - Topluluğa uzman danışmanlık ve rehberlik ve savunuculuğun yetke kaynağı
 - Bilgili araştırma topluluğu anahtar hızlandırıcı / kolaylaştırıcı
 - Kaynak, yazılım, araç ve destek hizmetleri sağlayıcısı
 - Özellikle Bilim verisi olmak üzere Birleşik Krallık araştırma topluluğu için Dijital küratorlükte stratejik liderlik
 - Ulusal ve uluslararası politikaları etkileme ve bilgilendirme
 - Uygulamacılar ve fon sağlayıcı birimlere uzman danışmanlık, rehberlik ve yasal savunma
 - Veri yaratıcıları ile veri küratörleri (ve bu rolde olan diğer bireyler) arasında farkındalık düzeyini artırma
 - Topluluk dijital derleme (küratorük) ağı ve işbirliği
- Hizmetler: rehberler, kontrol listeleri, yayınlar, (çevrimiçi) araçlar, eğitimler, konferans forumlar, örnek olay uygulamalar, haberler, toplantılar,

DCC Rehberliği: veri yönetimi planlaması için yardımcı araç ve kaynaklar

DMPonline

The | | Data Management Planning Tool

5 Steps to Research Data Readiness - a guide for IT managers

CASE STUDY

RDM Training for Librarians

Introduction

Background context

Overview: RDMRose

A Digital Curation Centre and JISC Legal 'working level' guide

How to License Research Data

Alex Ball (DCC)

A Digital Curation Centre and Australian National Data Service 'working level' guide

How to Appraise & Select Research for Curation

Angus Whyte (DCC) and Andrew...

A Digital Curation Centre 'working level' guide

How to Discover Requirements for Research Data Management Services

Angus Whyte (DCC) and Suzie Allard (DataONE)

With contributions from:
D. Scott Brandt (Purdue University)
Susan Wells Parham (Georgia Institute of Technology)
Sherry Lake (University of Virginia)

Please cite as: Whyte, A and Allard, S. (Eds) 2014. 'How to Discover Research Data Management Service Requirements'. DCC How-to Guides. Edinburgh: Digital Curation Centre. Available online: <http://www.dcc.ac.uk/how-guides>

Digital Curation Centre, March 2014
This work is licensed under Creative Commons Attribution BY 2.5 Scotland

A Digital Curation Centre 'working level' guide

How to Develop a Data Management and Sharing Plan

Sarah Jones (DCC)

Digital Curation Centre, 2011.
Licensed under Creative Commons Attribution 2.5 Scotland
<http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/scotland/>

DCC Checklist for a Data Management Plan

Digital Curation Centre, 2014.
Licensed under Creative Commons Attribution 4.0
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Digital Curation Centre, Australian National Data Service
Licensed under Creative Commons BY-NC-SA
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/>

Digital Curation Centre, March 2014
This work is licensed under Creative Commons Attribution BY 2.5 Scotland

DMP Online Nasıl İşler?

DMPonline
The DCC Data Management Planning Tool

Sign out
Privacy statement | Help

Front Page About Instructions Future plans News Documents My Plans Shared Plans

Create new plan

1. Enter your project details:

Project

Currency

Budget

Start Date

End Date

Lead Organisation

Other Organisations

Create Plan Cancel

2. Select plan templates from the groupings below:

Data Management Plan Templates

- Disciplinary templates
- Institutional Templates
- Internal funding / None of the above
- Non-RCUK funder

DMPonline
The DCC Data Management Planning Tool

Sign out
Privacy statement | Help

Front Page About Instructions Future plans News Documents My Plans Shared Plans

Bir plan başla
Uygun fon şablonu seç

Sorular listesi oluştur

Investigating control of CRPH in ARD-/- knockout mice

GenInst Project funding (Application)

Section 1
Section 2
Section 3
Section 4
Section 5
Section 6
Section 7
Section 8

2.1 Data Types, Formats, Standards and Capture Methods

DCC Checklist	Your Input	Templates
DCC 2.1 Give a short overview description of the data being generated or reused in this research	There will be a variety of data types generated by this study: Confocal microscopy image data Fluorescent microscope images (saved as .jpeg files) microarray assay data FACS data exported both in standard and proprietary formats (Word/Excel/MOFLO formats) experimental data as word/excel files	MRC Project funding (Application) GenInst Project funding (Application) DCC Guidance
DCC 2.2.1 Have you reviewed existing data, in your own institution and from third parties, to confirm that new data creation is necessary?	☒ Yes ☐ No	GenInst Project funding (Application) DCC Guidance

Araştırma Verisinin Açık Erişim Olması

- **Araştırma verisine açık erişim Hibe Anlaşması çerçevesinde dijital araştırma verisine erişim ve onu tekrar kullanım hakkıdır. Açık erişimli araştırma verisi**
 - erişilebilir,
 - madenlenebilir,
 - incelenebilir,
 - tekrar üretilebilir ve
 - **yayınlanabilir** (Guidelines on Open Access to Scientific Publications and Research Data in Horizon 2020, 2013, s.3).

Çünkü açık erişim;

- Araştırmaların dünya çapında etkisini artırır,
- daha geniş, hızlı, şeffaf ve eşit erişim sağlar,
- Görünürlüğünü artırır,
- Keşif / Yeni araştırmaya olanak sağlar,
- Daha iyi değerlendirme, daha iyi izleme, daha iyi araştırma yönetimi sağlar (Gürdal, 2014)
- Daha iyi ve etkili bilim → Açık Bilim, Bilim 2.0,
- Ekonomik büyüme.

Açık Veri Nedir?

“İsteyen herkes tarafından ücretsiz olarak erişilebilen, tekrar kullanılabilen ve paylaşılabilen veri ”

(Open Knowledge Foundation)

o“Telif hakları, patent veya diğer kontrol mekanizmalarının kısıtlamaları olmaksızın, belirli bir verinin, herkes tarafından istedikleri gibi kullanma ve yayınlatabilmeleri için ücretsiz ulaşılabilir olması fikridir» Gürdal, 2014, s.105).

oAçık veri

- inovasyonu teşvik etmekte,
- etkinliği arttırmakta ve
- ekonomik kalkınmayı teşvik etmektedir (Gürdal, 2014, s.105).

Açık Veri Türleri Neler Olabilir?

Kaynak: <http://blog.okfn.org/2013/10/03/defining-open-data/>; akt. Güngör, 2013)

Neden Açık Araştırma Verisi?

- Araştırma Fon Sağlayıcılarının politikaları,
- Araştırma sonuçlarının başka araştırmalara kaynaklık etmesi
- Etik ve yasal gereklilikler,
- AE uyumu,
- İyi uygulama,
- Açık Bilim
- Üniversitelerin misyonu

Guidelines on Open Access
to Scientific Publications and Research Data
in Horizon 2020

Version 1.0
11 December 2013

OECD Araştırma Verisi Paylaşımı ve Erişimi İlkeleri

İlkeler

- Açıklık
- Esneklik
- Şeffaflık
- Yasal uygunluk
- Entelektüel mülkiyetin korunması
- Resmi sorumluluk
- Profesyonellik
- Karşılıklı işlerlik
- Nitelik
- Güvenlik
- Etkililik
- Hesap verebilirlik
- Sürdürülebilirlik (OECD, 2007, ss.15-23)

Amaçlar

- Açıklık kültürü ve araştırma verilerinin paylaşımı teşvik etmek
- Veri erişim ve paylaşımında iyi uygulamalar teşvik etmek
- Kamu destekli araştırma verilerine erişimi ve veri paylaşımını kısıtlamanın potansiyel maliyeti ve yararları konusunda farkındalık yaratmak
- Bilim politikalarında verilere erişim ve veri paylaşımıyla ilgili düzenlemeler geliştirmek
- Araştırma verilerine erişimin düzenlenmesi için ortak işletimsel ilkeler geliştirmek
- Uluslararası araştırma verilerinin paylaşım ve dağıtımının geliştirilmesi (OECD, 2007, s.111)

RECODE: Araştırma Verisi Açık Erişim Önerileri

1. Araştırma verisi açık erişimi için kapsamlı politikalar geliştir
2. Araştırma verisi açık erişimi için uygun fonu sağla
3. Yüksek kaliteli verilerin açık erişimi için araştırmacıları ödüllendirici politika ve girişimler geliştir
4. Araştırma verisi açık erişimi sürdürülebilir ekosistem için uygun paydaşları ve ağları belirle, işbirliğini teşvik et
5. Açık erişim verinin uzun dönemli, sürdürülebilir küratorlüğü ve korunmasını planla.
6. Yüksek kaliteli araştırma verisine açık erişim ve uzun dönemli koruma sağlayan kapsamlı ve işbirliğine dayalı teknik ve altyapısal çözümler geliştir.
7. Araştırma verisi için teknik ve bilimsel kalite standartları geliştir
8. Harmanlanmış açık lisanslama çerçevelerin kullanımını gerektir (gerekli kıl)
9. Araştırma verisi açık erişiminden kaynaklanan yasal ve etik sorunları düzenli olarak ele al.
10. Açık araştırma verisine geçişini ders programı ve eğitimlerle destekle

Policy
recommendations
for open access
to research data

[www.recodeproject.eu](http://recodeproject.eu)

Türkiye'nin Dahil Olduđu AB Projeleri

- **OpenAIRE2020 – Bilimsel Bilgi Altyapısını Geniřletmek**
- **MedOAnet -> PASTEUR4OA – AE Politikaları Geliştirmek**

OpenAIRE

OpenAIRE (Avrupa Açık Erişim Araştırma Altyapısı)

- Avrupa Birliği'ndeki kurumsal arşiv altyapısını geliştirmek için Avrupa Komisyonu tarafından fon desteği ile devam eden bir projedir.
 - Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen projelerin çıktılarını derleyen, katılımcı bir altyapıyla ve merkezi bir portal aracılığıyla erişilebilir hale getiren bir platformdur.
 - OpenAIRE-uyumlu arşivler bu amaçla hazırlanmış yönergelere uygun biçimde çalışır.
 - Veri Madenciliği, İstatistikler, Araç Raporlama ve Yardım Masası hizmetlerini içerir (Türkfıdanı, 2014)
- **OpenAIRE ilkin AAK'nin Açık Erişim Politikalarını desteklemek için geliştirilen bir proje iken, zamanla Avrupa için bir Açık Erişim Altyapısı olma yönünde gelişmiştir.**

● ● ● | OpenAIRE: Dünü, Bugünü, Yarını

OpenAIRE	OpenAIREplus	OpenAIRE2020
Aralık 2009 – Kasım 2012	Aralık 2011 – Aralık 2014	Ocak 2015 – Haziran 2018
7. Çerçeve Açık Erişim pilot uygulamaları desteklenmesi	Tüm Avrupa'da Açık Erişimin Desteklenmesi, OpenAIRE ile paralel bir proje	Tüm Avrupa'da Açık Erişimin zorunluluğu (Ufuk2020 araştırma çıktılarına açık erişim)
AB kurumsal arşiv ağı (Sadece projelerle ilgili yayınları kapsar)	AB [açık] kurumsal arşiv ağı (Projeler ile yapılan yayınların yanında veri setlerini de kapsar)	Uluslararası [Açık] kurumsal arşivlerin entegrasyonu
27 ülke, 32 ortak	33 ülke, 41 ortak	34 ülke, 50 ortak, 13 m EURO

OpenAIRE2020 Başlangıç Toplantısı

28-29 Ocak 2015 - Atina

<https://www.openaire.eu/>

İYTE Proje Ortağı

OpenAIRE

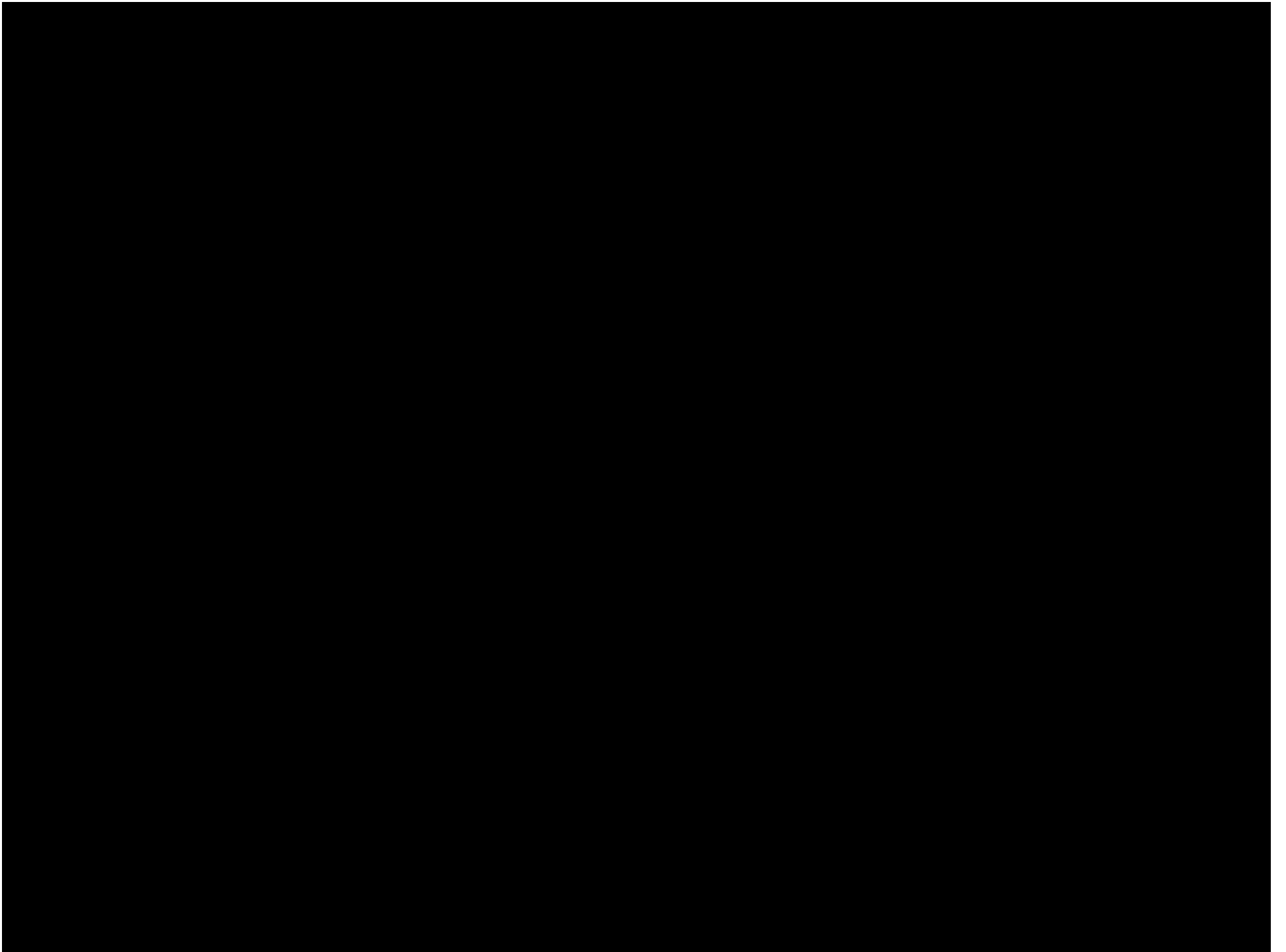
NOADs on the Portal

- 1 Helpdesk system**
answers & monitor
- 2 Contact Info**
check info and
answer eventual
contacts
- 3 Country Page**
regular Updates

OpenAIRE2020 Kick-off Athens January 2016

OpenAIRE2020 Türkiye Yardım Masası

<https://www.openaire.eu/contact-noads/42-gultekin>

OpenAIRE2020 Genel Bakış

- Süre: 42 ay
- 50 Ortak
 - 33 Ulusal Açık Erişim Masası
 - 7 Teknik Ortak (CNR, ARC, UNIBI, ICM, UBONN, CERN, UoA)
 - 12 Bilimsel İletişim Kuruluşu (UGOE, UMINHO, UGENT, CRIStin, eIFL, LIBER, Jisc, COUPERIN, SURF, UCL, COAR, CLARA)
 - 3 Veri Topluluğu (EBI, Pangea, DANS)
 - 3 Hukuk Uzmanı (UvA, UGOE, ICM)

3-5 proje
1 projede

Büyük bir vizyon için geniş bir proje!

Kurumsal arşiv ağından Avrupa çapında Araştırma Bilgi Sistemi'ne...

OpenAIRE2020 Öne Çıkanlar

- Tüm araştırma döngüsü ile ilgili kaynakların **birlikte çalışabilirliğini** geliştirmek
- H2020 Destek **AE zorunluluklar**
 - Bilimsel yayınlarda 100% AE
 - Araştırma Verisi Pilot
- Hibe sonrası 7.ÇP **Altın AE pilot** uygulamaya koymak
- Bilimsel iletişimin **yeni biçimlerini** sınamak
- **Uluslararası** işbirliklerini güçlendirmek
- OpenAIRE'e **tüzel kişilik** sağlamak

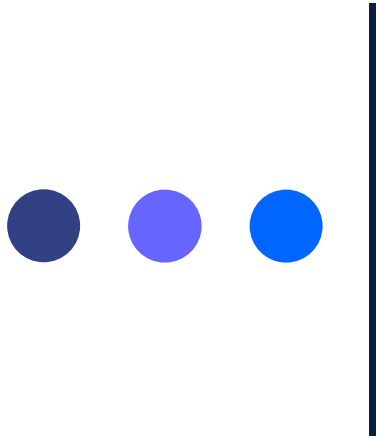

Hibe Sonrası 7.ÇP Altın Açık Erişim Pilot

LIBER öncülüğünde;

7.ÇP proje yayınları için finansman

- 7.ÇP proje önceki 2 yıl içinde bitmiş olmalı
- Proje başına 3 hakemli makale
 - Monografiler'de dikkate alınıyor

H2020 Destek

Kaynak

AK Açık Erişim Pilot

OpenAIRE Orphan Record Repository - OpenAIRE Orphan Record Repository

OpenAIRE ORPHAN RECORD REPOSITORY

Search 672 records for:

any field Search Browse

Search Tips :: Advanced Search

Latest additions:

2014-09-09 08:12 **Temporal variations and change in forest fire danger in Europe for 1960-2012 / Venäläinen, Ari ; Korhonen, Natalia ; Hyvärinen, Otto ; Koussias, Nikos ; et al** [OpenAIRE-FUME-2014-006]
Understanding how fire weather danger indices changed in the past and how such changes affected forest fire activity is important in a changing climate. [...] FUME - Forest fires under climate, social and economic changes in Europe, the Mediterranean and other fire-affected areas of the world (243888) openAccess
Published in *Nat. Hazards Earth Syst. Sci.*: 14 (2014) pp. 1477-1490 10.5194/nhess-14-1477-2014
Fulltext: PDF, Detailed record - Similar records

2014-09-09 08:12 **Long-term temporal changes in the occurrence of a high forest fire danger in Finland / Mäkelä, H. ; Laapas, M. ; Venäläinen, A.** [OpenAIRE-FUME-2012-007]
Climate variation and change influence several ecosystem components including forest fires. [...] FUME - Forest fires under climate, social and economic changes in Europe, the Mediterranean and other fire-affected areas of the world (243888) openAccess
Published in *Nat. Hazards Earth Syst. Sci.*: 12 (2012) pp. 2591-2601 10.5194/nhess-12-2591-2012
Fulltext: PDF, Detailed record - Similar records

2014-09-09 08:10 **The projected 21st century forest-fire risk in Finland under different greenhouse gas scenarios / Lehtonen, I. ; Ruosteenoja, K. ; Venäläinen, A. ; Gregow, H.** [OpenAIRE-FUME-2014-005]
We evaluated forest fire potential at four locations in Finland in the current climate and in projected future climates under the B1, A1B and A2 greenhouse-gas (GHG) emission scenarios. [...] FUME - Forest fires under climate, social and economic changes in Europe, the Mediterranean and other fire-affected areas of the world (243888) closedAccess
Published in *Boreal environment research : an international interdisciplinary journal*: 19 (2014) pp. 127-139
Fulltext: PDF, Detailed record - Similar records

2014-07-24 17:58 **Effects of regional climate change on rural fires in Portugal / Pereira, Mario ; Calado, Teresa J. ; DaCamara, Carlos C. ; Calheiros, Tomás** [OpenAIRE-FUME-2013-007]
Fulltext: PDF, Detailed record - Similar records

Welcome to the OpenAIRE Orphan Record Repository.

If you have no access to an OpenAIRE compliant repository, an institutional repository or a subject repository, this repository enables you to deposit your article, according to the EC OA pilot and ERC mandate.

Focus on:
Open Access (431)
Closed Access (240)
OpenAIRE Portal

See also

Publication

AK Açık Veri Pilot

zenodo.org

ZENODO

zenodo Research. Shared.

Search Communities Browse Upload Get started

tim.smith@cern.ch

Search

Filter by types

Recent Uploads (240)

17 January 2015 Dataset Open access View

Reader's Experience of Alice's Adventures in Wonderland French-Oriented Questionnaire
Houyaux, Justine ; François, Pierre ; Piette, Alain
This dataset contains the results of an online French-oriented questionnaire on readers' experience of Alice's Adventures in Wonderland by English author Lewis Carroll. It shows data collected between the 18th of August, 2013 and the 2nd of March, 2014 ...
Uploaded by Justine on 17 January 2015.

16 January 2015 Software Open access View

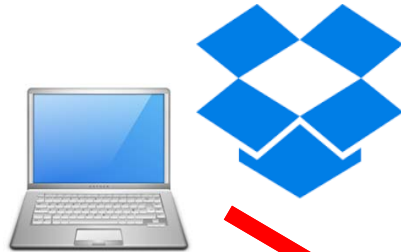
Effects of regional climate change on rural fires in Portugal / Pereira, Mario ; Calado, Teresa J. ; DaCamara, Carlos C. ; Calheiros, Tomás

Using GitHub?
Check out our GitHub integration. Software Preservation Made Simple!

New to ZENODO?
• **Research. Shared.** – all research outputs from across all fields of science are welcome!
• **Citeable. Discoverable.** – uploads gets a Digital Object Identifier (DOI) to make them easily and uniquely citeable.
• **Community Collections** – accept or reject uploads to your own community collections (e.g

Dataset Software Publication Poster Presentation Image Video/Audio

Servis Olarak Açık Veri

DOI 10.5281/zenodo.10594

```
<contributor contributorType="Funder">  
<contributorName>European Commission</contributorName>  
<nameIdentifier nameIdentifierScheme="info">  
  info:eu-repo/grantAgreement/EC/FP7/282896  
</nameIdentifier>  
</contributor>
```

Name	Size	Download
DQA_L2014_Share_of_APCs_per_Country.ods	15 Jun 2014 23.6 kB	Download
apcs_per_country.png	15 Jun 2014 16.4 kB	Download

Publication date: 15 June 2014
DOI: 10.5281/zenodo.10480
Keyword(s): Open Access, Publication Fee, Article Processing Charges
License (for files): Creative Commons Attribution
Uploaded by: herb (on 15 June 2014)

Closed access

Embargoed access

OpenAIRE2020

H2020 Açık Veri Pilot İhtiyaçlarına Destek:

- Herhangi bir araştırmacı, herhangi bir veri
- Paylaşma ve koruma
- Veri Yönetimi Planları

•Ortak ihtiyaçlar

- Kesiksiz 24/7 çalışma
- Güvenli (koruma ve emniyet)
- Verimli kullanım

(sadelik/kullanılabilirlik/esneklik/otonomi/hızlı)

•İřletim

- Otomasyon, Esneklik
- Ölçeklendirilebilir, Performans

Özet Olarak...

- Araştırma verisi disiplinlere göre çeşitlilik gösterebilir.
- Açık, şeffaf ve paylaşımcı bilim ve ilerleme için araştırma verisinin yönetimi ve paylaşımı bir gerekliliktir.
- Fon sağlayıcılarının (özellikle H2020 için AK) veri yönetimi ve planını gerekli kılmıştır.
- Araştırma verisi yönetimi tüm paydaşları arasında kurumsal, kurumlararası, ulusal ve uluslararası işbirliği gerektirebilir.
- Türkiye araştırma ve bilimde küresel işbirliğin bir parçası olmak istiyorsa bu yönde önemli ve acil adımlar atmalıdır.

Öneriler

- Tüm araştırma paydaşlarının Araştırma Verisi Yönetimi ve planlamasının önem ve gerekliliğinin ve gereklilikleri konusunda farkındalık oluşturmaları
- Tüm araştırma kurumları “araştırma verisi yönetimi politikaları” oluşturmaları.
- Kamu destekli araştırma yayınları ve verileri yönetimi Avrupa açık erişim araştırma altyapısıyla uyumlu, birlikte çalışabilir bir açık erişim altyapısı kurulmalı, hizmetler geliştirilmeli.
- Türkiye ulusal AE masası üniversite ve araştırma kurumlarına Ufuk 2020 açık erişim politikalarıyla uyum için destek ve hizmetler geliştirmeli.
- YÖK, araştırma verisi yönetimi ve uygulaması için yasal, etik ve bilimsel altyapı oluşturmaları, uygulamalarda destek ve hizmetler geliştirmeli
- Türkiye’de araştırma verisi yönetimi bilincin oluşturulması için daha çok panel, seminer, çalıştay, konferans vb. eğitici ve bilgilendirici etkinlikler gerçekleştirilmeli;
- Bilgi teknolojileri, bilgi yönetimi, bilgi ve belge yönetimi bölümlerinde lisans ve lisansüstü düzeyde “Dijital derleme”, “Veri Küratorluğu”, “Araştırma Verisi Yönetimi” gibi dersler verilebilir;
- DCC’nin geliştirdiği araçlar, kaynaklar ve düzenlediği çeşitli eğitimler yol gösterici olabilir.

KEEP
CALM
AND
MANAGE YOUR
RESEARCH DATA

Teşekkürler

Gültekin GÜRDAL

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

gultekingurdal@iyte.edu.tr

Elsa BİTRİ

Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi
Bölümü

ebitri@kastamonu.edu.tr